

Nr 121.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående fortsatt giltighet av gällande skattegruppering; given Stockholms slott den 23 februari 1945.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 februari 1945.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, BERGQUIST, DOMÖ, EWERLÖF, RUBBESTAD, OHLIN, ERLANDER, DANIELSON, ANDRÉN.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför följande.

Enligt 48 § 1 mom. kommunalskattelagen indelas samtliga orter i riket med avseende å levnadskostnadernas höjd i fem ortsgrupper. Denna indelning — den s. k. skattegrupperingen — verkställs av socialstyrelsen enligt de närmare föreskrifter, som Kungl. Maj:t äger meddela, och gäller enligt lagen för en tid av fem år i sänder.

Den senast fastställda skattegrupperingen avser åren 1935—1939. Giltighetstiden för denna gruppering har i enlighet med olika beslut av riksdagen förlängts. Senast har 1943 års riksdag med bifall till propositionen nr 68

Bihang till riksdagens protokoll 1945. 1 saml. Nr 121.

medgivit, att nämnda skattegruppering finge, utan hinder av 48 § 1 mom. kommunalskattelagen, erhålla förlängd giltighet till och med utgången av år 1944. Med stöd av detta bemyndigande har Kungl. Maj:t genom kungörelse den 24 mars 1944 (nr 128) förordnat, att den för åren 1935—1939 gällande indelningen för taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt samt kommunal inkomstskatt av samtliga orter i riket skulle äga förlängd giltighet till och med utgången av år 1944.

Vid anmälan av propositionen nr 82 till 1944 års riksdag med förslag till förordning om värnsskatt för budgetåret 1944/45 lämnade jag en redogörelse för dyrortsgrupperingsfrågans läge, till vilken här må hänvisas. Jag tog därvid ställning till det av 1943 års riksdag uttryckta önskemålet, att det borde övervägas att framlägga provisoriskt förslag rörande skattegrupperingen för 1944 års riksdag, för den händelse det skulle visa sig omöjligt att framlägga slutligt förslag beträffande dyrortsgrupperingsfrågan i dess helhet för 1945 års riksdag. 1944 års dyrortskommitté, som fått sig anförtrodd uppgiften att verkställa den av riksdagen begärda förutsättningslösa och allsidiga utredningen rörande dyrortsgrupperingens framtida bestånd och utformning, hade, enligt vad jag sålunda anförde, anmält, att kommittén icke kunde avgiva förslag i ämnet inom sådan tid, att ärendet kunde underställas 1945 års riksdag och för sin del icke heller kunde tillstyrka införandet av ett skatteprovisorium, grundat allenast på det då föreliggande materialet. Efter övervägande av frågan fann jag mig i likhet med de sakkunniga höra avstyrka framläggandet av förslag om provisorisk skattegruppering, baserad på ifrågasvarande utredningsmaterial.

I anslutning till den av mig lämnade redogörelsen uttalade bevillningsutskottet vid fjolårets riksdag (betänkande nr 14) sin tillfredsställelse över att den begärda utredningen angående dyrortsgrupperingens framtida bestånd och utformning igångsatts. Med hänsyn till frågans betydelse hade det dock enligt utskottets mening varit önskvärt, att förslag i ämnet kunnat förväntas till 1945 års riksdag eller att — sedan det visat sig, att detta icke läte sig göra — åtminstone ett förslag till en provisorisk skattegruppering kunnat föreläggas 1944 års riksdag. Då Kungl. Maj:t icke ansett sig höra avlåta sådant förslag angående provisorisk skattegruppering, ville utskottet starkt understryka vikten av att den pågående utredningen bedreves med största möjliga skyndsamhet, så att ett slutligt förslag angående förevarande spörsmål i dess helhet snarast kunde föreläggas riksdagen. Utskottets uttalande godkändes av riksdagen.

I skrivelse den 11 januari 1945 har 1943 års dyrortskommitté anmält, att kommittén beräknade kunna framlägga betänkande med förslag i ämnet under första halvåret 1945. De ännu återstående arbetena, däribland vissa utredningar om verkan på skatteunderlaget av olika ändringar i orts- och familjeavdragen, komme dock att taga så lång tid i anspråk, att — såsom kommittén framhållit redan i sin skrivelse den 19 januari 1944 — någon på kommitténs förslag grundad proposition icke kunde avgivas till innevarande års riksdag.

Såsom framgår av den i det föregående lämnade redogörelsen, konstaterades redan vid 1944 års riksdag, att ett förslag till ny skattegruppering icke kunde förväntas till innevarande års riksdag. Vad fjolårets riksdag uttalade vid behandlingen av frågan ger mig endast anledning att understryka, att jag delar uppfattningen om att slutligt förslag i dyrortsgrupperingsfrågan snarast möjligt bör föreläggas riksdagen.

*Departements-
chefen.*

Den i värnskattepropositionen i fjol gjorda anmälan avsåg blott att bringa frågans läge till riksdagens kännedom. Något medgivande om fortsatt giltighet av gällande skattegruppering utverkades icke i samband därmed. Ett sådant medgivande om fortsatt giltighet för tiden intill utgången av år 1945 bör nu inhämtas.

Då 1943 års riksdag lämnade motsvarande bemyndigande för åren 1943 och 1944, förutsattes, att Kungl. Maj:t skulle äga vidtaga de smärre provisoriska jämkningar i dyrortsgrupperingen, som kunde befinnas erforderliga för att avlägsna de mest framträdande ojämnheterna i gällande grupperingar i avseende å såväl löner som beskattning. Jag utgår ifrån att motsvarande befogenhet för Kungl. Maj:t skall innefattas jämväl i det nu ifrågasatta medgivandet om förlängd giltighet av gällande skattegruppering.

Med åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att gällande skattegruppering må, utan hinder av 48 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), erhålla förlängd giltighet till och med utgången av år 1945.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Ivar Löfqvist.